

פרשת וישב

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

י. חלומות השרים ופתרון יוסף

כ. יוסף וחלומותיו וקנאת האחים

מ. יום הולדת פרעה וקיום הפתרונות

ג. מכירת יוסף ואבל יעקב

ס. יוסף בבית הסוהר

פ. יוסף בבית פוטיפר

ת. יעקב שולח את יוסף

לחפש את אחיו

ת. מעשה יהודה ותמר

”-----”

שאלה לשולחן שבת

”וימאן”

כתוב בגמרא (יומא לה:): שעני, עשיר ורשע באין לדין. רשע, אומרים לו: ”מפני מה לא עסקת בתורה?” אם אמר: ”נאה הייתי, וטרוד ביצרי”. אומרים לו: ”כלום נאה היית יותר מיוסף?!” שהרי אמרו עליו על יוסף הצדיק שהייתה משדלתו בדברים בכל יום ויום... נמצא, שיוסף מחייב את הרשעים.

ומביא רש”י בפרשה (ע”פ סוטה לו:): ’לעשות מלאכתו. רב ושמואל, חד אמר מלאכתו ממש, וחד אמר לעשות צרכיו עמה, אלא שנראית לו דמות דיוקנו של אביו’.

ויש לבאר אם כן, הכיצד מחייב יוסף את הרשעים, הלא יכולים לטעון כנגד, שלהם לא הופיע דיוקן אביהם להצילם מן החטא?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל”ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

”ויוספו עוד שנא אתו על הלמתיו ועל דבריו”

מבאר המשך חכמה, שמלבד עצם השנאה על החלומות שחלם יוסף, הפריע להם אף הלשון בו בחר להשתמש כשסיפר להם על חלומותיו: 4 פעמים אמר ”והנה”, שמשמעות מילה זו היא שמחה, שיוסף שמח בחלומותיו- ועל כך שנאוהו אף יותר.

☆☆☆☆

”ויפשיטו את יוסף את כתונת הפסים אשר עליו”

מדוע הפשיטוהו מכתונת הפסים מיד כשבא אליהם? א. מבואר בגמרא (שבועות ל”א). שאם באו שניים לדין, אחד לבוש סמרטוטים והשני לבוש בגד בשווי מאה מנה, אומרים לו שעליו או ללוש גם כן סמרטוטים, או להלביש את הלה במחלצות כמותו. מפני שראיית העין של הדיינים עלולה להטות את הדין. לכן אחי יוסף שדגו אותו אם הוא חייב מיתה, חששו שהכתונת פסים תטה את לבם מלדון דין אמת, שהרי שנאוהו בשל הכתונת הזו, לכן הפשיטו מיוסף את כתונת הפסים. (ר’ שלום שברון) ב. אם יעקב אבינו עשה לבנו כתונת מיוחדת, ודאי השקיע בה כוונות וייחודים לשמירה מפני כל אסון ונזק, וידע שלא יקרה לו דבר כל עוד הוא לבוש בכתונת הפסים אשר עליו (כמו שמובא במדרש שהכלבים ששיסו בו אחיו כשהיה בדרכו אליהם, לא פגעו בו לרעה). לפיכך, הפשיטוהו קודם שניגשו להרע לו. (המאור ושמש) ג. הפשיטוהו כי דגו אותו בסקילה ודין הנסקל שיוסף ערום. (נחלת בנימין) ד. כי הכתונת הייתה כבגד כהונה וסברו האחים שהוא אינו ראוי לכהונה.

☆☆☆☆

”לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן והשבני דבר”

ידוע ש’שלוחי מצוה אינם ניזוקים לא בהליכתם ולא בחזרתם’ (פסחים ה:). יש לבאר מדוע בהליכתו לקיים מצוות כיבוד אב, ארע ליוסף דבר כה נורא של השלכתו אל בור נחשים ומכירתו לעבד על ידי אחיו? ויש לומר: א. לא היה זה נזק בהסתכלות רחבה של העניין כי התגלגל לו מזה טובה. ב. השליחות הייתה במפורש רק לשכם ולא לדותן שם ניזוק. ג. היכן שהיזק שכיח לא אומרים את הכלל של שלוחי מצוה אינם ניזוקים, וכאן היה ידוע שאחיו שונאים אותו. (אור”ח) ד. משום לימוד תורה חשוב יותר מכיבוד אב ונאלץ לבטל תורה כדי לעשות את מצוות כיבוד אב. ה. שלוחי מצוה אינם ניזוקים רק במצוות חיוביות ולא במצוות קיומיות. (החיד”א) ו. לבני נח אין חיוב כיבוד אב. ז. היה על יוסף לשלוח שליח לעשות את מצות אביו. ח. לפני מתן תורה עדיין לא התחדשו דיני שליחות ולכן לא היה יכול להיות שליח מצוה. (ע”פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט”א ל’שאלה לשולחן שבת’ תשפ”א)

מתנת חנוכה
לכל
השנה!

ניתן להשיג ב”מקרא” הוצאה לאור, ובטלפון:

052-7665775

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום: 1. בהעברה לבנק לאומי (10 סניף 905 חשבון 5055271, ע”ש ’ביין’ 2. לשלוח שיק למערכת

חדש! ניתן להזמין חוברות
של חומש בודד מתוך הספר
מזכרת מאירועים

חידון א' ת'

- התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. מס' הכוכבים שהשתחוו ליוסף בחלומו
 - ב. לשם הושלך יוסף (2 מקומות)
 - ג. אותה ראה שר המשקים בחלומו
 - ד. שם מצא יוסף את אחיו
 - ה. פרעה השליך לבית הסוהר את שר ___ ושר ___
 - ו. "___ החוצה"
 - ז. יוסף ראה את השרים בבוקר שהם
 - ח. שר האופים ראה בחלומו שלשה סלי ___
 - ט. תגובת יעקב למראה כתנת בנו
 - י. יוסף היה -
 - כ. יהודה נשא את בתו של איש -
 - ל. לאחר שיוסף הושלך לבור, ישבו אחיו לאכול ___
 - מ. המקום בו היה הבור שאליו השליכו את יוסף
 - נ. אחד מסוגי הבושם שהישמעאלים נשאו על גמליהם
 - ס. המדינים שהעלו את יוסף מהבור היו -
 - ע. בסכום זה נמכר יוסף
 - פ. לו נמכר יוסף במצרים
 - צ. תמר התכסתה ב-
 - ק. משמעות המילה 'שאולה' (ע"פ רש"י)
 - ר. כוונתו הייתה להציל את יוסף
 - ש. לשם הלך יוסף בתחילה לבקש את אחיו
 - ת. תמר ילדה -

חידון א' ת' הפוך

- התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. יהודה ליעקב ותמר ליהודה אמרו: "הכר ___"
 - ב. יעקב ___ את יוסף מכל אחיו
 - ג. זמורת גפן ארוכה, ששר אחד בחלום ראה
 - ד. שם המקום ממנו יצאו הישמעאלים
 - ה. הציע למכור את יוסף
 - ו. ביום זה של פרעה פקד את שריו
 - ז. יהודה עלה לתמנת כדי ___ את צאנו
 - ח. מבני יהודה
 - ט. אחד מסוגי הבושם שהישמעאלים נשאו על גמליהם
 - י. עוד אחד מסוגי הבושם שהישמעאלים נשאו על גמליהם
 - ך. "ישא פרעה את ___ והשיבך על ___"
 - ל. מצא את יוסף בשכם (רש"י)
 - ם. פוטיפר היה שר ה___
 - ן. אחד מבני יהודה, שבעיני ד' היה רע
 - ס. כינוי לשר
 - ע. חותן יהודה
 - ף. אכל מן הסלים בחלום שר האופים
 - ץ. מבני יהודה
 - ק. יעקב שם במתניו, ומיאן להתנחם מבניו
 - ר. כינוי ליוסף בתחילת הפרשה
 - ש. נראה בחלום יוסף כסימן ליעקב
 - ת. אחי יוסף כינוהו: "בעל ___"

ואלה שמות

"זתשא אשת אדוניו"

מה היה שמה של אשת פוטיפר? (התשובה במדור התשובות)

מן המדרש

ר' יודן בשם ר' בנימין אמר: בניה של רחל (יוסף ובנימין) נסן שווה, וגדולתן שווה. נסן שווה, 'ויהי כדברה אל יוסף יום ולא שמע אליה', 'ויהי באמרם אליו יום ויום ולא שמע אליהם'. וגדולתן שווה: 'ויסר פרעה את טבעתו', 'ויסר המלך את טבעתו'. 'ויתן אותה על יד יוסף', 'ויתנה למרדכי'. 'וילבש אותו בגדי שש', 'ונתון הלבוש והסוס'. 'ויקח המן וגו'. 'וישם רביד הזהב על צוארו', 'ותשם אסתר את מרדכי על בית המן'. 'וירכב אותו במרכבת המשנה אשר לו', 'וירכיבוהו על הסוס ברחוב העיר'. 'ויקראו לפניו אברך', 'ויקרא לפניו ככה וגו'. עניין אחר: "וישב ראובן אל הבור". והיכן היה? רבי אליעזר אומר: היה עסוק בשקו ובתעניתו (עשה תשובה על שבלבל יצועי אביו), כשנפנה הלך והציץ לאותו בור. ככתוב: וישב ראובן אל הבור. אמר לו הקב"ה: מעולם לא חטא אדם לפני, ועשה תשובה, ואתה פתחת בתשובה תחילה, חיך! שבן בנך עומד ופותח בתשובה תחילה. ואיזהו? זה הושע, שנאמר (הושע יד, ב): "שובה ישראל עד ד' אלקיך". (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

**השלישי מהאחים,
העלה דג ממעמקים,
בישוב קדוש עבר,
וששייך למישהי שבר.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

"איה הקדשה"

מי עוד בתורה שאל 'איה'?

* * * *

מצאו נא בפרשה:

1. מילה המוטעמת בשלשלת.
2. פסוק שמתחיל ומסתיים באות ה'.
3. ארבעה הקשרים שמופיע בהם המספר 3.
4. שלוש מילים רצופות שהראשונה לשון עבר, השנייה הווה והשלישית עתיד.
5. שלוש מילים בנות תשע אותיות.
6. אותן שלוש מילים רצופות שנאמרו ע"י אנשים שונים.

אלו ארבעה פסוקים מהלל אנו אומרים מידי יום בתפילה?

* * * *

"הכר נא למי החותמת והפתילים והמטה האלה"

יש לפרש ששלושת הדברים האלו שנתן יהודה כעירבון לתמר רומזים לשלוש מצוות מיוחדות העתידות להינתן לבני ישראל בעתיד: תפילין, מזוזה ומצות ציצית. החתמת - אותיות 'תת מח' שהתפילין מונחות מעל למוח, 'הפתילים' רומזים כמובן לפתילי התכלת שבציצית, והמטה רומז למזוזה, שהרי 'המטה' בגימטריא שווה ל'מזוזה' (65). (אביר יעקב)

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת וישב מסופר בעיקר על תחילת חייו ומכירתו של יוסף, "ויהי כדברה אל יוסף יום יום".

בפרשת וישב ישנם 112 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים:

"יום יום" = בגימטריא = 112

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: איך יתכן שאדם ייחל לכך שתופיע בבשרו צרעת? - מי שעבר וקצץ את הצרעת שלו - לא יטהר עד שיופיע שוב ויתרפא. (ע"פ בכורות לד): לסדר את הפרשה - "כתנת פסים". חידון א' ת' - אחד עשר, בור-בית סוהר, גפן, דותן, המשקים האופים, וינס ויצא, זועפים, חורי, טרף טורף יוסף, יפה תואר ויפה מראה, כנעני, לחם, מדבר, נכאת, סוחרים, עשרים כסף, פוטיפר, צעיף, קבר, ראובן, שכם, תאומים. חידון א' ת' הפור - נא, אהב, שריג, גלעד, יהודה, הולדתו, לגו, זרח, לוט, צרי, ראשך כנר, גבריאל, טבחים, אונן, סריס, שוע, עוף, פרץ, שק, נער, שלוש, החלומות. שעשועי דאורייתא - המלאכים לאברהם, אנשי סדום ללוט ויצחק לאביו. (כולם בפרשת וירא!) 1. "וימאן". 2. "הוא מוצאת והיא שלחה אל חמיה... הכר נא למי החתמת והפתילים והמטה האלה". 3. "כמשלוש חדשים", "שלשת השריגים", "שלשת הסלים", "שלשת ימים". 4. "שמעתי אומרים נלכה". עוד מקום בתנ"ך שיש עבר הווה עתיד: איכה "אמרתי בצלו יחיו" ד' ז' משהו כזה בערך, אני לא יכול לזכור הכל.... 5. "הישמעאלים", "לישמעאלים", "לישמעאלים". 6. האחים ויעקב: "חיה רעה אכלתהו". ואלה שמות - זליכה. (ספר הזכרונות) מילה בפרשה וישלח - נחת. "שאל הצנחן מיד בבואו" - צנחן=נחת וגם כשהוא בא הוא נחת מלמעלה, "בקורת רוח פנה לאשתו": - קורת רוח=נחת, "על שלוותך אין לוותר" - רוגע, שלוה=נחת, "האם ישנת די והותר?" - ישנת=נחת. טמונות בפרשה - 1. "ואקרא בקול גדול" (לט, יד - ועוד שם) 2. "תמר" (לח, ו). 3. "עשרים כסף" (לז, כח). 4. "לגו צאנו" (לח, יג). 4. "החותמת" (לח, כה). 5. "בעל החלומות" (לז, יט). 6. "בפתח עיניים" (לח, יד). 7. "כתונת פסים" (לז, ג). 8. "ויבך אתו אביו" (לז, לה). 9. עניבה - "אנא אני בא" (לז, ל). 10. "שלושת הסלים" (מ, טז). 11. "ער" (לח, ג). 12. "מאלמים אלומים" (לז, ז). 13. 'ארבע ידות' (רש"י לח, ל). 14. "שר המשקים" (מ, ב). 15. רש"י - נמצא זבוב בפילי (בכוס) (מ, א). 16. דונג ע"פ האונקלוס. (לז, כה). 17. "ופתילך" (לח, יח) 'כרפס ותכלת' (רש"י לז, ג). טמונות בהפטר - 1. "ואשמיד פריו" (ב, ט). 2. "התפל צפור על פח הארץ" (ג, ה). 3. "אם יתקע שופר בעיר" (ג, ו). 4. "בעבור נעלים" (ב, ו). שאלה לשלחן השבת היי שרה - שאלנו: למדנו שהביא אליעזר מפירות ארץ ישראל למשפחתה של רבקה. ותמוה, שהרי כתוב בגמרא (ב"ב צ:), שאין להוציא פירות ארץ ישראל לחוץ לארץ, ומדוע עשה אליעזר כן? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. לא תיכנן להוציא אלא לאכול טרם ייצא מארץ ישראל - אך לפתע קפצה לו הדרך. (אמרי אמת) 2. הוציא למקום שנחשב בתוך גבולות א"י (וקשה א"כ, למה יצחק לא יכל ללכת). 3. הוציא מפירות שאין בהם אוכל נפש. (כמבואר במהרש"א שם) 4. יש לדקדק שכתב רש"י מיני פירות של ארץ ישראל שהביא זנים של ארץ ישראל אבל שגדלו בחו"ל. 5. כל האיסור של להוציא פירות מא"י זה רק כשאין מספיק. (בשם הרה"ג מיכאל פרץ שליט"א) 6. התירו לצאת מא"י כדי לישא אישה, אזי התירו גם להוציא פירות למטרה זו. (בשם הרה"ג מיכאל פרץ שליט"א)

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרמוזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
temunabaparashah@gmail.com
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הני"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

5

3

4

2

1

10

9

8

7

6

14

13

17

12

11

15

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"עשה עצמו כגשר" (רש"י לבכד)

16

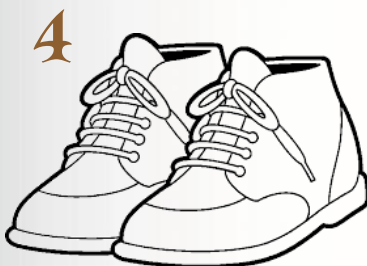

"כה אמר ד" (עמוס ב' ו' - ג' ה')

הפטרת וישב

טמונות בהפטרה

© כל הזכויות שמורות לאהרון בין.

4

3

2

1